

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **Ing. V. K.**, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, o **výšku starobného dôchodku**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. júna 2008, č.k. 5 Sd 44/07-32, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 10. júna 2008, č.k. 5 Sd 44/07-32, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo 14. marca 2007, č. X., ktorým odporkyňa podľa § 293k zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zák.č. 310/2006 Z.z. (ďalej len „zák.č. 461/2003 Z.z.“) zvýšila navrhovateľovi od 4. augusta 2006 starobný dôchodok na sumu 11.959 Sk mesačne s odôvodnením, že suma starobného dôchodku navrhovateľa bola znovu vypočítaná z dôvodu, že pôvodne bola suma starobného dôchodku navrhovateľa určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 z upraveného priemerného mesačného zárobku 4.067 Sk. Po preskúmaní rozhodnutia krajským súdom dospel k záveru, že návrh na jeho preskúmanie (opravný prostriedok) nie je dôvodný. Poukázal na to, že napadnutým rozhodnutím boli riešené len dôchodkové nároky

navrhovateľa na zvýšenie dôchodku podľa § 293k zák.č. 461/2003 Z.z. a preto súd na námietky navrhovateľa týkajúce sa priznaného starobného dôchodku v roku 2000 a v súčasnosti namietanej výšky hrubých zárobkov neprihliadol.

Navrhovateľ sa proti rozsudku krajského súdu odvolal. Zotrval na svojej námietke, že v roku 2000 pri priznaní starobného dôchodku ako aj v rozhodnutí, ktoré je preskúmané v tomto konaní, vychádzala odporkyňa z toho, že jeho priemerný mesačný zárobok neobmedzený podľa § 12 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení bol 22.652 Sk, hoci v skutočnosti vypočítaný podľa § 12 zák.č. 100/1988 Zb., na ktorý sa Sociálna poisťovňa odvoláva, bol 37.250 Sk mesačne. V dôsledku toho, že odporkyňa vychádzala z iných hodnôt, došlo k nesprávne stanovenej výške jeho starobného dôchodku aj po jeho prepočte a valorizácii. Žiada preto o nápravu.

K odvolaniu pripojil (opätovne) doklad o hrubých zárobkoch od bývalého zamestnávateľa.

Odporkyňa navrhla napadnutý rozsudok ako správny potvrdiť. Dôvody uvádzané navrhovateľom v odvolaní nepovažovala za opodstatnené, zotrvala na vecnej správnosti svojho rozhodnutia zo 14. marca 2007. Na margo veci považovala za potrebné dodať, že navrhovateľ vlastnoručne podpísal evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia so sumami hrubých zárobkov a vyslovil tým súhlas so stanovenými výškami vymeriavacieho základu pre účely dôchodkového zabezpečenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu dôvodov odvolania, o ktorom rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 250l ods. 2 OSP a § 250ja ods. 2 OSP, tak že odvolaniu navrhovateľa nevyhovel.

Predmetom preskúmania je rozhodnutie odporkyne zo 14.marca 2007, ktorým navrhovateľovi zvýšila starobný dôchodok od 4. augusta 2006 na sumu 11.959 Sk mesačne podľa § 293k zák.č. 461/2003 Z.z.

Zo spisu odporkyne je zrejmé, že navrhovateľovi bol starobný dôchodok rozhodnutím zo 4. decembra 2000 priznaný od 1. novembra 2000 z priemerného mesačného zárobku 22.652 Sk, ktorý pre výpočet dôchodku bol upravený na sumu 4.067 Sk.

Preskúvaným rozhodnutím bol neobmedzený priemerný mesačný zárobok v sume 22.652 Sk upravený podľa § 293k ods. 4 zák.č. 461/2003 Z.z. na sumu 5.332 Sk (2500 Sk v plnej výške, zo sumy 2500 až 6000 Sk jedna tretina a zo sumy nad 6000 Sk jedna desatina – 2500 + 1167 + 1665) a z nej starobný dôchodok ku dňu vzniku nároku vypočítaný v sume 3573 Sk (67% z 5332 Sk).

Navrhovateľ namieta v odvolaní už len to, že jeho hrubá mzda v skutočnosti v rokoch 1994,1996,1997,1998,1999 bola Sk 303.828, 307.958, 466.665, 557.796, 598.769 a nie Sk 270.981, 252.915, 259.200, 288.000, 288.000 a preto starobný dôchodok mu mal byť vypočítaný z uvedených vyšších súm hrubého zárobku, pričom poukazuje súčasne na ust. § 12 zák.č. 100/1988 Zb. v pôvodnom znení.

Odvolačný súd považuje za správny názor krajského súdu, že predmetom preskúmania súdom môže byť len to, čo bolo predmetom rozhodovania odporkyne v preskúvanom rozhodnutí. V danej veci odporkyňa na základe ust. § 293k zák.č. 461/2003 Z.z. mala odstrániť a odstránila obmedzenie pri výpočte starobného dôchodku spočívajúce v tom, že priemerný mesačný zárobok bol pri priznávaní starobného dôchodku od 1. novembra 2000 upravený zo sumy 22.652 Sk na sumu 4.067 Sk s tým, že uvedený neobmedzený priemerný mesačný zárobok 22.652 Sk upravila novo na sumu 5.332 Sk. Takýto postup presne zodpovedá ust. § 293k ods. 2, 3 a 4 zák.č. 461/2003 Z.z. v znení zák.č. 310/2006 Z.z. a rozhodnutie odporkyne je zákonné.

Napriek tomu, že námietka uplatnená opakovane navrhovateľom v konaní presahuje rámec preskúmania vymedzený predmetom preskúvaného rozhodnutia, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že námietka navrhovateľa je aj tak neopodstatnená.

Starobný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný v roku 2000, teda v čase, keď ust. § 12 ods. 2 prvá veta zák.č. 100/1988 Zb. vo vtedy platnom znení (účinnosť od 1. januára 1996) ustanovovalo, že hrubým zárobkom je vymeriavací základ na určenie poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie ustanovený osobitným predpisom

(podľa odkazu 1/ pod čiarou bol týmto predpisom zák.č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov).

Súčasne podľa § 169b zák.č. 100/1988 Zb. v znení zák.č. 308/1995 Zb. (účinnosť od 1. januára 1996) hrubým zárobkom do 31. decembra 1992 je zárobok podliehajúci dani zo mzdy bez odpočítania tejto dane. Hrubým zárobkom od 1. januára 1993 do 31. decembra 1994 je vymeriavací základ na určenie poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie ustanovený osobitným predpisom (zák.č. 7/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov). Hrubým zárobkom od 1. januára 1995 do 31. decembra 1995 je vymeriavací základ na určenie poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie ustanovený osobitným predpisom (zák.č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov).

Z uvedeného je zrejmé, že s účinnosťou od 1. januára 1993 pre účely dôchodkového zabezpečenia sa za hrubý zárobok považoval vymeriavací základ na určenie poistného na dôchodkové poistenie, resp. zabezpečenie, pričom suma vymeriavacieho základu nemusela byť vždy totožná so sumou hrubého zárobku podliehajúceho dani zo mzdy bez odpočítania tejto dane, ako tomu bolo pred 1. januárom 1993. Rozdiely mohli byť spôsobené napr. tým, že hrubý zárobok presiahol sumu určenú ako maximálny vymeriavací základ v ust. § 16 zák.č. 274/1994 Z.z.. v znení neskorších predpisov (napr. 8-násobok minimálnej mzdy, resp. 24.000 Sk mesačne). Pre zistenie priemerného mesačného zárobku pre výpočet dôchodku preto od 1. januára 1993 teda nie je rozhodujúci zárobok, ktorý poistenec skutočne dosiahol, ale vymeriavací základ, z ktorého zaplatil on a jeho zamestnávateľ poistné na dôchodkové zabezpečenie. Správne preto a v súlade so zákonom potom odporkyňa tak v roku 2000 ako aj v preskúmanom rozhodnutí priemerný mesačný zárobok navrhovateľa zistila z hrubých zárobkov, ktorými boli vymeriavacie základy na určenie poistného v sumách, ako boli vykázané v evidenčných listoch dôchodkového zabezpečenia vyhotovených bývalým zamestnávateľom navrhovateľa.

Odvolačí súd vzhľadom na uvedené dôvody vecne správny rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom odvolací súd nepriznal, lebo navrhovateľ nemal v odvolacom konaní úspech a odporkyni v ňom trovy nevznikli (§ 224 ods. 1, § 250k ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. apríla 2009

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová